

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

**Ministerul Dezvoltării,
Lucrărilor Publice și Administrației**
**Autoritatea Națională de Reglementare pentru
Serviciile Comunitare de Utilități Publice**

**Aprob,
PREȘEDINTE
IONEL TESCARU**

Procedură de sistem AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC

**Cod: PS - DRUCRP-SNA-10
Ediția I**

Data: 05.04.2023

**Verificat,
Conducător compartiment**

Alexandra Lungu

**Elaborat,
Alexandra Lungu**

Laura Teodora Vasile

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

1. Scop

1.1. Scopuri generale:

- Prezenta procedură de sistem constituie cadrul general în materia protecției persoanelor din cadrul A.N.R.S.C. care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul instituției;

1.2. Scopuri specifice:

- Prezenta procedură de sistem reglementează modalitatea de primire, de examinare și soluționare a raportărilor, drepturile și obligațiile persoanelor din cadrul A.N.R.S.C. care efectuează raportări sau divulgă public informații privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile instituției, precum drepturile persoanelor vizate, și atribuțiile autorităților competente.

2. Domeniu de aplicare

Procedura se aplică la nivelul Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C. tuturor persoanelor din cadrul instituției care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la potențiale încălcări ale legii, într-un context profesional, inclusiv celor care raportează sau dezvăluie informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

3. Documente de referință

- Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public.
- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- O.S.G.G. nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial la entitățile publice, cu modificările și completările ulterioare.
- H.G. nr. 1.269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 22/2017 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C., cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul Intern aprobat prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 339/2019, cu modificările și completările ulterioare.
- SR EN ISO 37001 Sisteme de management anti-mită.
- SR EN ISO 9001 Managementul calității.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

4. Definiții și abrevieri

4.1. Definiții

- **încălcări ale legii** - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informaticice, prevăzute în anexa nr. 2, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;
- **informații referitoare la încălcări ale legii** - informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autoritaților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;
- **raportare - comunicarea orală sau scrisă de informații**, potrivit modalităților prevăzute la art. 5 alin. (4) - Legea nr. 361/2022, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii;
- **raportare internă - comunicarea orală sau scrisă de informații** referitoare la încălcări ale legii din cadrul unei autoritați, instituții publice, persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de autoritațile, instituțiile publice, persoanele juridice de drept public, precum și de persoanele juridice de drept privat pentru efectuarea de raportări privind încălcări ale legii, acestea constituind canalele interne de raportare;
- **raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informații** referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autoritațile prevăzute la autoritați competente să primească raportări privind încălcări ale legii;

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

- ***divulgare publică - punerea la dispoziție***, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii;
- ***avertizor în interes public*** - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;
- ***facilitator*** - persoana fizică ce asistă avertizorul în interes public în procesul de raportare într-un context profesional și a cărui asistență trebuie să fie confidențială;
- ***context profesional*** - activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora;
- ***persoană vizată prin raportare*** - persoana fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică drept persoana căreia i se atribuie încălcarea legii sau cu care persoana respectivă este asociată;
- ***represalii*** - orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului în interes public;
- ***acțiuni subsecvente*** - orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări interne sau de către autoritatea competentă în vederea soluționării raportării și, acolo unde este cazul, a remedierii încălcării raportate;
- ***informarea - transmiterea către avertizorul în interes public*** a unor informații referitoare la acțiunile subsecvente și la motivele unor astfel de acțiuni;
- ***autoritate competentă*** să primească raportări privind încălcări ale legii reprezentă:
 - a) A.N.R.S.C.;
 - b) Agenția Națională de Integritate, denumită în continuare Agenția;
 - c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția le transmite raportările spre competentă soluționare;
- ***persoana desemnată*** - responsabilul cu atribuțiile prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. c) - Legea nr. 361/2022, numit la nivelul autorității, instituției publice sau în cadrul persoanelor juridice de drept privat, precum și în cadrul altor persoane juridice de drept public. În funcție de numărul de angajați, atribuțiile pot fi exercitate de către o persoană, un compartiment sau pot fi externalizate către un terț, denumit în continuare terț desemnat.

4.2. Abrevieri

- A.N.R.S.C. - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;
- ROF - Regulamentul de Organizare și Funcționare,
- RI - Regulament Intern.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

CAPITOLUL I

Raportarea prin canale interne de raportare

1. Descrierea procedurii

- a. Cadrul general
- b. Principiile care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii sunt următoarele:

a) **principiul legalității, potrivit căruia autoritatele**, instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat au obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare;

b) **principiul responsabilității**, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate;

c) **principiul imparțialității**, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;

d) **principiul bunei administrări**, potrivit căruia autoritatele și instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public sunt datoare să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor;

e) **principiul echilibrului**, potrivit căruia nicio persoană nu se poate prevăla de prevederile prezentei legi pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;

f) **principiul bunei-credințe**, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi.

2. Fapte ce reprezintă încălcarea legii:

Încălcări ale legii - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerrespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări ale normelor Uniunii

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1
		Exemplar nr. 1

Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii.

Informații referitoare la încălcări ale legii - informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul A.N.R.S.C., precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;

3. Cine poate face avertizarea și comportimentul desemnat

Poate avea calitatea de avertizor orice persoană din cadrul A.N.R.S.C., care îndeplinește următoarele condiții:

- *persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional.*

- *Comportimentul SCIM-SNA*

4. Modalități de raportare:

raportare internă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii din cadrul A.N.R.S.C.. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de instituție, fiind canalele interne de raportare;

5. Conținutul raportărilor interne

a) Raportarea cuprinde, cel puțin, următoarele: numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul A.N.R.S.C, precum și, după caz, probele în susținerea raportării, data și semnătura, după caz.

b) Prin excepție de la prevederile lit. a) raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii.

6. Evidența raportărilor interne

a) Raportările se înscrui într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare. A.N.R.S.C., și autoritățile competente prin comportimentul desemnat au obligația de a păstra evidența raportărilor în registru. Registrul se ține în format electronic. Comportimentul SCIM-SNA are obligația de a menține statistici cu privire la raportările care privesc încălcări ale legii.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

b) Evidența tuturor raportărilor primite se păstrează cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea. Raportările se păstrează 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

c) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, Compartimentul SCIM-SNA are obligația de a documenta raportarea în unul dintre următoarele moduri:

1. prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public;

2. printr-o transcriere completă și exactă a conversației.

d) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, Compartimentul SCIM-SNA are obligația de a întocmi un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației. Compartimentul SCIM-SNA oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

e) În cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în Compartimentul SCIM-SNA, există obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare, într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public. Compartimentul SCIM-SNA oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

f) În cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, Compartimentului SCIM-SNA, sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată.

g) Termenul prevăzut la lit. b) se aplică și în cazul transcrierii prevăzute la lit. c) nr. 2 și al proceselor-verbale prevăzute la lit. d) și e).

7 Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente. Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege, însă, între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare. La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

a) existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;

b) imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

8 Raportarea se face în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului în interes public.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

9. Cui se adresează avertizarea

Prezenta procedură se aplică salariaților care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional din cadrul A.N.R.S.C..

Prezenta lege se aplică, de asemenea, persoanelor care raportează sau dezvăluie public informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

10. Obligația de a păstra confidențialitatea

- a) Compartimentul SCIM-SNA are obligația de a nu dezvăluи identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia.
- b) Prin excepție de la prevederile lit. a) identitatea avertizorului în interes public și orice altă informație prevăzută la lit. a) pot fi divulgăte numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta.
- c) În cazul prevăzut la lit. b) avertizorul în interes public este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclită investigațiile sau procedurile judiciare.
- d) Informațiile din cuprinsul raportărilor care constituie secrete comerciale nu pot fi utilizate sau divulgăte în alte scopuri decât cele necesare soluționării raportării.
- e) Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea să în contextul unei divulgări publice.
- f) Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană din cadrul A.N.R.S.C.. În acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, compartimentului SCIM-SNA.

11. Obligația de a institui canale interne de raportare

- a) A.N.R.S.C. are obligația de a identifica sau institui canale interne de raportare și modalități de raportare internă și pentru efectuarea de acțiuni subsecvente. Compartimentul SCIM-SNA are obligația de a aplica modalitățile instituite.
- b) Obligația de identificare sau de instituire a canalelor interne de raportare, a modalităților de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente.

12. Modul de lucru

- 12.1. a) conceperea, instituirea și gestionarea modalității de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului în interes public și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la raportare al personalului neautorizat;

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

- b) obligația de a transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii raportării, în termen de cel mult **7 zile calendaristice de la primirea acesteia**;
- c) desemnarea Compartimentului SCIM-SNA ca având atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții;
- d) efectuarea cu diligență a acțiunilor subsecvente de către persoana desemnată;
- e) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile prevăzut la lit. b), precum și, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclită desfășurarea acestora;
- f) obligația de informare a conducerii A.N.R.S.C. cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;
- g) proceduri clare și ușor accesibile de raportare externă către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene;
- h) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării.

12.2 Informarea întregului personal cu privire la responsabilitatea Compartimentului SCIM-SNA, precum și a mijloacelor de raportare prin afișare pe pagina de internet a instituției și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil. A.N.R.S.C. trebuie să se asigure că, în orice moment, cel puțin un mijloc de raportare este accesibil.

13. Raportarea se clasează atunci când:

- a)
- nu conține elementele prevăzute la pct. 5.5, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar compartimentul desemnat a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită;
 - raportarea este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii, care să permită analizarea și soluționarea raportării, iar compartimentul desemnat a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.
- b) În situația prevăzută la lit. a), soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.
- c) În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect, acestea se conexeză, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

d) Compartimentul desemnat (SCIM-SNA) poate decide încheierea procedurii dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Această prevedere nu aduce atingere obligației de a păstra confidențialitatea, de a informa avertizorul în interes public și nu aduce atingere nici altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

e) Soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

CAPITOLUL II

1. Raportarea prin canale externe de raportare

raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare.

Autoritate competentă să primească raportări privind încălcări ale legii reprezintă:

- a) autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență;
- b) Agenția Națională de Integritate, denumită în continuare Agenția;
- c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția le transmite raportările spre competență soluționare;

2. Drepturi și obligații ale autorităților competente

În soluționarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente, Agenția și autoritățile prevăzute la pct. 1 lit. c) au următoarele drepturi:

- a) de a solicita documentele deținute de autoritățile, instituțiile publice, persoanele juridice de drept public și persoanele juridice de drept privat, indiferent de forma acestora, și de a primi copii ale acestora;
- b) de a solicita informații de la autoritățile, instituțiile publice, persoanele juridice de drept public și persoanele juridice de drept privat, de la avertizorul în interes public, persoana vizată și orice altă persoană care poate oferi informații în vederea soluționării raportărilor. Solicitarea de informații se poate realiza inclusiv prin invitarea la sediul autorităților competente.

În soluționarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente, Agenția și autoritățile prevăzute la pct. 1 lit. c) au următoarele obligații:

- a) primesc, examinează și răspund la raportări, scop în care desemnează persoane cu aceste atribuții;

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

- b) efectuează acțiuni subsecvente referitoare la încălcări ale legii;
- c) asigură confidențialitatea raportării;
- d) asigură păstrarea raportărilor o perioadă de 5 ani de la momentul înregistrării pentru a permite efectuarea de verificări suplimentare;
- e) mențin contactul cu avertizorul în interes public, în vederea solicitării de informații suplimentare și informării;
- f) informează avertizorul în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării.

3. Obligația de informare

În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, Agenția are obligația de a publica pe pagina de internet a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei legi; informațiile de contact pentru efectuarea raportării: adresa poștală și electronică pentru efectuarea raportării, numerele de telefon, mențiunea privind înregistrarea conversațiilor telefonice; procedura aplicabilă raportării privind încălcarea legii, inclusiv modul în care Agenția poate solicita avertizorului în interes public să clarifice informațiile raportate sau să furnizeze informații suplimentare, termenul pentru a informa avertizorul în interes public, precum și tipul și conținutul informării; obligația de păstrare a confidențialității cu privire la identitatea avertizorului în interes public; obligația de a asigura informarea avertizorilor în interes public cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, potrivit dispozițiilor din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și din Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date și dispozițiilor din Regulamentul (UE) 2018/1.725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1.247/2002/CE; natura acțiunilor subsecvente care pot fi întreprinse în vederea soluționării raportărilor; măsurile reparatorii și modalitățile de asigurare a protecției împotriva represaliilor; informații privind datele de contact și intervalul de timp în care persoanele desemnate din cadrul Agenției asigură consilierea persoanelor care intenționează să efectueze o raportare; un model de declarație cuprinzând condițiile în care avertizorul în interes public este protejat de răspunderea pentru încălcarea confidențialității.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

4. Procedura raportării externe

După primirea raportării, Agenția, prin structura de specialitate, are obligația înregistrării, confirmând primirea, de îndată, dar nu mai târziu **de 7 zile calendaristice** de la data primirii, cu excepția cazului în care avertizorul în interes public a solicitat în mod expres altfel sau atunci când Agenția consideră, în mod rezonabil, că o confirmare a primirii raportării ar periclită protecția identității avertizorului în interes public.

După înregistrarea raportării, persoana desemnată efectuează o primă examinare a acesteia, în ceea ce privește îndeplinirea prevederilor legale.

Dacă pe baza informațiilor conținute în raportare există indicii privind existența unei încălcări a legii, persoana desemnată procedează la examinarea propriu-zisă.

Agenția are competența de a solicita, colecta și prelucra date și informații cu privire la raportarea înregistrată. De asemenea, Agenția are dreptul să solicite motivat, A.N.R.S.C., documentele și informațiile necesare soluționării raportării, cu obligația păstrării confidențialității. Aceasta sunt obligată să răspundă solicitării Agenției în termen de cel mult **15 zile lucrătoare de la primirea solicitării**.

Agenția este obligată să informeze avertizorul în interes public într-un termen rezonabil, **care să nu depășească 3 luni** sau, în cazuri justificate, **6 luni de la primirea raportării**, precum și ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclită desfășurarea acestora.

După finalizarea examinării, persoana desemnată întocmește un raport care cuprinde următoarele elemente: prezentarea situației care a făcut obiectul raportării, inclusiv descrierea informațiilor aduse la cunoștința Agenției prin raportarea înregistrată și, după caz, prin comunicarea către A.N.R.S.C. de concluzii și recomandări care pot cuprinde referiri la eventuale măsuri de protecție.

Modalitatea de soluționare se comunică în termen **de 5 zile de la finalizarea examinării** către avertizorul în interes public și persoana vizată.

CAPITOLUL III

Divulgarea publică

A. Avertizorul în interes public care divulgă public informații privind încălcarea legii beneficiază de protecție în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- a) a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în conformitate cu prevederile legale;
- b) are motive întemeiate să considere că:

1. încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat; sau

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1
		Exemplar nr. 1

2. În cazul raportării externe există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.

B. Sesizarea privind încălcarea legii prin divulgare publică se poate adresa presei, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

CAPITOLUL IV

Măsuri de protecție, măsuri de sprijin și măsuri reparatorii

Pentru a beneficia de măsurile de protecție, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;
- b) să fi avut motive întemeiate să credă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;
- c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute la lit. a), precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate.

Măsurile prevăzute de prezentul punct se aplică și:

- a) facilitatorilor;
- b) persoanelor terțe care au legături cu avertizorul în interes public și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;
- c) avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;
- d) avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene.

CAPITOLUL V

Exonerarea de răspundere

a) Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii și să fi avut motive întemeiate să credă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

b) Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile prezentei legi.

c) Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

d) În cazul în care o persoană raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii în condițiile prezentei legi și aceste informații includ secrete comerciale, o astfel de raportare sau divulgare publică este considerată legală în condițiile.

e) Persoanele care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii specifice au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

CAPITOLUL VI

Interdicția de represalii

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc: orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu; concedierea sau eliberarea din funcția publică; modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu; reducerea salariului și schimbarea programului de lucru; retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată; aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare; constrângerea, intimidarea, hărțuirea; discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil; refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent; refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract; cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri; includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;; solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatricce sau medicale.

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

CAPITOLUL VII

CONTESTAREA, CONSILIEREA, INFORMAREA ȘI ASISTENȚA

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute în condițiile legii printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul.

În litigiile prevăzute mai sus sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie A.N.R.S.C., fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

Dacă instanța constată că împotriva aceluiași avertizor în interes public au fost dispuse, de cel puțin două ori, represaliile în considerarea aceluiași raportări sau divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, prevederi legale suplimentare, precum și aplicarea unei amenzi civile în quantum de până la 40.000 de lei.

Agenția asigură consilierea și informarea în legătură cu măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile.

Agenția oferă avertizorilor în interes public asistență în legătură cu protecția acestora împotriva represaliilor în fața oricărei autorități.

CAPITOLUL VIII

PROTECȚIA IDENTITĂȚII ȘI CONDIȚII DE CERCETARE DISCIPLINARĂ

Normele privind protecția identității aplicabile avertizorilor în interes public, prevăzute prin lege se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare.

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvențe raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul A.N.R.S.C., după caz au obligația de a invita presa și un reprezentant

ANRSC	PROCEDURĂ DE SISTEM	Ediția 1
	PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC Cod: PS -DRUCRP-SNA-10	Revizia 1 Exemplar nr. 1

al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților, după caz.

Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

Sanctiuni raportare nereală

Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereale, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.500 lei la 30.000 lei, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune.

CAPITOLUL IX

RESPONSABILI

Departamentul desemnat ca responsabil - Compartimentul SCIM-SNA

Conducerea A.N.R.S.C.,

Departamentul pentru tehnologia informației/IT:

Asigură crearea adresei de e-mail dedicate, respectiv avertizorinterespublic@anrsc.ro direcțiile generale/direcțiile. Serviciile/birourile, după caz și în limita prevederilor legale.

Prezenta procedură de sistem se completează cu prevederile Legii nr. 361/ 2022 privind protecția avertizorilor în interes public

ANEXA nr. 1 Formular registru evidență

Nr. crt.	Numele și prenumele salariatului din A.N.R.S.C. care a depus avertizarea și compartimentul din care face parte	Descrierea presupusei fapte	Numele și prenumele persoanei a cărui presupusa ilegalitate este sesizată	Data când a fost făcută avertizarea și semnatura salariatului care a depus avertizarea	Modalitate soluționare	Observații
1.						
2.						